

Qərbi Azərbaycana qayıdış etimad quruculuğunun vacib şərtidir

Regionda sülhün, barışının bərqərar olmasına üçün vacib şərtlərdən biri də qərbi azərbaycanlıların təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə, sülh yolu ilə Ermənistandakı dədə-baba torpaqlarına qayıdışının təmin olunmasıdır.

Bu gün dünyada mövcud olan monoetnik dövlətlərin başında Ermənistanın gələmisi XX əsrin müxtəlif dövrlərində məqsədyönlü şəkildə bu ölkədən azərbaycanlıların deportasiya edilməsinin nəticəsidir. Erməni millətçiləri azərbaycanlıları məxsus torpaqları qəsb edib, soydaşlarımıza qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparıblar. Tarixi faktlara əsasən, Qərbi Azərbaycanda - Ermənistən ərazisində 1918-1921, 1948-1953 və 1987-1991-ci illərdə sistemli və total şəkildə etnik təmizləmə həyata keçirilib. Bunun sayəsində Ermənistanda bir nəfər belə azərbaycanlı qalmayıb.

1920-ci ildə Qərbi Zəngəzurun Azərbaycandan alınaraq Ermənistəna verilməsi ilə həm də Azərbaycanın Naxçıvanla quru əlaqəsi məqsədyönlü şəkildə kəsilib. Ümumiyyətlə, ermənilərin çar Rusiyası tərəfindən bölgəyə yerləşdirilməsində əsas məkrli niyyətlərdən biri

türk dünyasının coğrafiyasını parçalamaq olub.

Bütün bunlar tariximizin bir parçasıdır və gənc nəsillərimiz də bu gerçəkləri olduğu kimi bilməlidirlər.

"Azərbaycanlılar heç vaxt separatizm xəstəliyinə düşər olmamışlar"

Noyabrın 3-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirdəki çıxışında Prezident İlham Əliyev, "Biz öz tariximizi tədqiq və təbliğ etməliyik. Azərbaycan vətəndaşları, Azərbaycan gəncləri bizim zəngin tariximizi bilməlidirlər. Bilməlidirlər ki, Azərbaycan xalqının tarixi, dövlətçilik tariximiz, xalqımızın qurub-yaratma qabiliyyəti çoxəsrlidir. Azərbaycan xalqı böyük coğrafiyada yaşayır və yaşayır" deyərək, bu məsələnin aktuallığını bir daha vurğuladı.

Dövlət başçısı söylədi ki, təkcə onu demək kifayətdir ki, bizim hüdüdlerimiz o təyində hər istiqamət üzrə Azərbaycan əhalisi yaşayır: "Ermənistanda da yaşayır, amma oradan qovulub. Amma əminəm ki, yenə də yaşayacaq".

Bu gün Cənubi Azərbaycan da daxil olmaqla, dünyada təqribən 55 miliona qədər azərbaycanlı yaşayır. Beş qitəyə yayılaraq müxtəlif ölkə-

lərdə yaşayan milyonlarla soydaşımız həmin ərazilərdə işləyir, sosial-ictimai fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda onlar tarixi torpaqlarını da heç zaman yaddan çıxarmır, millimənvi varlıqları ilə hər zaman vətənə bağlı qalırlar. Dünya azərbaycanlılarının ikinci Qarabağ savaşında göstərdikləri həmrəylik və V Qurultaylarını Zəfər qalamız Şuşada qürurla qeyd etmələri də buna bariz nümunədir. Ancaq vurğuladığımız kimi, azərbaycanlılar dünyanın harasında yaşamalarından asılı olmayıaraq, heç zaman şovinizmə qapılmış, etnik ayri-seçkiliyə yol vermır, tolerant və multikultural mühitin mövcud olduğu vətənləri Azərbaycanın bu yüksək dəyərlərini yaşadıqları ölkələrdə də təbliğ edirlər.

Milli Elmlər Akademiyasının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş

tədbirdəki çıxışı zamanı Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, bu gün bütün qonşu ölkələrlə sərhədlərimiz o təyində görürük ki, orada Azərbaycan əhalisi öz əzəli tarixi torpaqlarında yaşayır və yaşadıqları ölkələrdə leyaqətli vətəndaşlar kimi həyat sürürək: "Azərbaycanlılar heç vaxt separatizm xəstəliyinə düşər olmamışlar. Bizim xalqımız yaşadığı ölkələrin dövlətçiliyinə töhfə verib və bu gün heç bir ölkədə azərbaycanlılar heç bir dövlət üçün, heç bir başqa xalq üçün problem yaratır və yaratmayacaq".

Həm Ermənistən, həm də monoetnik dövlət himayədarlıq edən qərəzli Qərb dairələri neçə vaxtdır ki, qərbi azərbaycanlıların tarixi yurdlarına qayıdışı məsələsini beynəlxalq ictimaiyyətə manipulyasiya olunmuş şəkildə təqdim

edirlər. Guya bunu ölkəmizin ərazi iddiası kimi qələmə verməyə çalışırlar. Ancaq Bakı hər zaman bəyan edir ki, qərbi azərbaycanlılar indiki Ermənistandakı tarixi torpaqlarına sülh yolu ilə qayıdaqlar. Bu həm də yüz minlərlə soydaşımızın tapdalanmış insan hüquqlarının bərpası beynəlxalq hüququn tələblərinin yerinə yetirilməsi baxımından ədalətli həll yoludur. Eyni zamanda qərbi azərbaycanlıların qayıdışı heç bir halda Ermənistana və ermənilərə təhlükə yaratır. Çünkü yuxarıda da vurğulandığı kimi, azərbaycanlıların beynələri cəfəng milliyyətçi fikirlərlə zəhərlənməyib.

Bu xüsusda dövlət başçısı dedi: "Ona görə azərbaycanlıların indiki Ermənistəna qayıtması Ermənistən xalqını və dövlətinin qorxutmamalıdır. Mən bunu artıq bir müddət bundan əvvəl demişəm. Biz öz tarixi torpaqlarımıza qayıtmalıyıq, tanklarla yox, avtomobilərlə qayıtmalıyıq".

"İndiki Ermənistən ərazisində toponimlərin mütləq əksəriyyəti Azərbaycan mənşəlidir"

Bu da tarixi faktdır ki, Azərbaycanın qədim toponimləri ermənilər tərəfindən dəyişdirilərək uydurma

adalarla adlandırılıb, bəzən isə türk dilində mövcud olan yer adlarını ermənicəyə çeviriblər.

Ölkəmizin rəhbəri müxtəlif vaxtlarda etdiyi çıxışlarında aidiyətli qurumları, bu işlə məşğul olan hər kəsi tarixi həqiqətlərin olduğu kimi bərpa edilməsinə və bunun xəritələrdə öz əksini tapmasına çağırıb. Vətən mühərabəsindən sonra işğaldan azad olunan Kəlbəcər və Laçına səfər edən dövlət başçısı bir daha vurğulamışdı ki, indiki Ermənistən ərazisində yerləşən bütün qədim Azərbaycan yaşayış məntəqələri öz adları ilə çağırılmalıdır. Həmçinin bütün qədim, yəni tarixi adlar bərpa edilməlidir.

Gerçeklərin gələcək nəsillərə olduğu kimi çatdırılması, tarix səhi-fələrindən məqsədyönlü şəkildə silinən faktların yenidən bərpa olunması üçün bundan sonra da xeyli əməli iş görmək qarşıda duran vəcib çağırışlardan biridir.

Noyabrın 3-də AMEA-nın yubiley tədbirində Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi: "Ona görə biz təbliğ etməliyik, tədqiq etməliyik. Daha çox elmi əsərlər, da-ha çox hətta kiçikhəcmli bukletlər hazırlanmalıdır ki, həm Azərbaycan gəncləri öz tarixini yaxından bilsinlər, həm dünya ictimaiyyəti bilsin və eyni zamanda indiki Ermənistəna bizim qayıdışımız da tamamilə məntəqli və ədalətli səslənsin. Ona görə Azərbaycan tarixi ilə bağlı bax, bu istiqamətdə əlbəttə ki, əla-və addimlara ehtiyac var".

**Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"**